

Lubuski Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Wyniki
Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych
w województwie lubuskim

ŻYTO OZIME
2021

Świebodzin, luty 2022

Przewodniczący Lubuskiego Zespołu Porejestrowego
Doświadczalnictwa Odmianowego

Zbigniew Kołodziej

Stacja Koordynacyjna PDO w województwie lubuskim
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Świebodzinie

Dyrektor
mgr inż. Mariusz Krepski

ul. Słoneczna 34, 66-200 Świebodzin
tel. 68 458 23 23

www.swiebodzin.coboru.gov.pl
sdoo@swiebodzin.coboru.gov.pl

Opracowała:

mgr inż. Alicja Prochera

**Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU, SDOO w Świebodzinie
jako źródła informacji**

JĘCZMIENŃ OZIMY

Uwagi ogólne

W roku 2016, pierwszy raz do niniejszego opracowania wprowadzono wyniki dla jęczmienia ozimego. W sezonie 2020/2021 na terenie województwa lubuskiego założono jedno doświadczenie z tym gatunkiem i zlokalizowano je w SDOO w Świebodzinie, a do niniejszego opracowania dołączono dwa doświadczenia zlokalizowane w województwie wielkopolskim: w ZDOO Śrem Wójtostwo i w ZDOO Nowa Wieś Ujska.

W doświadczeniach badano zestaw osiemnastu odmian; odmianami wzorcowymi były: Jakubus, Mirabelle i KWS Morris (tab. 1).

Omawiane doświadczenia były prowadzone na dwóch poziomach agrotechniki:

- a₁** - *poziom przeciętny,*
- a₂** - *poziom wysoki; w porównaniu z poziomem przeciętnym zwiększono wysokość nawożenia azotowego o 40 kg N/ha oraz dodatkowo zastosowano ochronę przeciw chorobom (pierwszy zabieg w celu ochrony podstawy źdźbła i liści, drugi - ochrony liści i kłosa) i przeciw wyleganiu (regulator wzrostu) oraz nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowymi (tab. 2).*

Wyniki doświadczeń

W roku 2021 średni plon ziarna na przeciętnym poziomie agrotechniki (a₁) wyniósł 73,3 dt/ha i był dość niższy niż w ostatnich latach. Zastosowanie wysokiego poziomu agrotechniki (a₂) spowodowało zwyżkę plonu o 11,9 dt/ha, wahała się ona od 4,8 dt/ha w Nowej Wsi Ujskiej do 22,5 dt/ha w Śremie Wójtostwo.

W roku 2021 na obu poziomach agrotechniki najwyżej plonowały wielorzędowe odmiany pastewne KWS Morris, Mirabelle, SU Jule i Melia.

Na podstawie analizy plonowania w wieloleciu 2019/2021, zrównoj na przeciętnym jak i na wysokim poziomie agrotechniki najlepiej plonowały odmiany Jakubus i Mirabelle.

Bardziej wrażliwe na porażenie plamistością siatkową były odmiany Zenek, KWS Astaire i KWS Flemming, a na porażenie rdzą jęczmienia odmiany KWS Higgins, KWS Astaire i Lautetia.

Tabela 1

Jęczmień ozimy. Odmiany badane. Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru w Polsce	Kod kraju pochodzenia	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4
1	Jakubus	2017	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
2	Mirabelle	2018	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
3	KWS Morris	2020	DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-150 Prusy
4	Titus	2012	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
5	Zenek	2013	FR	DANKO HR sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
6	KWS Kosmos	2015	DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-150 Prusy
7	Quadriga	2015	DE	DANKO HR sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
8	Kaylin	2016	DE	IGP Polska sp. z o.o. sp. k., ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań
9	KWS Astaire	2017	DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-150 Prusy
10	KWS Higgins	2017	DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-150 Prusy
11	Zita (2rz.)	2017	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
12	Impala	2018	DE	DSV Polska sp z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
13	SU Jule	2018	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
14	Yukon	2018	DE	IGP Polska sp. z o.o. sp. k., ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań
15	KWS Flemming	2019	DE	KWS Lochow Polska sp. z o.o., Kondratowice, ul. Słowiańska 5, 57-150 Prusy
16	Melia	2019	DE	IGP Polska sp. z o.o. sp. k., ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań
17	SU Lautine	2019	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
18	Lautetia	2020	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec

Tabela 2

Jęczmień ozimy. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2021

Miejscowość	SDOO Świebodzin	ZDOO Śrem Wójtostwo	ZDOO Nowa Wieś Ujska
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	4	2
Klasa bonitacyjna gleby	III b	III b	III b
PH gleby w <i>KCl</i>	6,6	5,4	5,4
Przedplon	Psznica ozima	Łubin wąskolistny	Jęczmień ozimy
Data siewu (dzień, m-c)	17.09	24.09	18.09
Data zbioru (dzień, m-c)	20.07	06.07	15.07
Nawożenie mineralne			
N na poziomie a ₁ (kg/ha)	112,5	102	88
N na poziomie a ₂ (kg/ha)	149,5	142	128
P ₂ O ₅ (kg/ha)	84	68	70
K ₂ O (kg/ha)	84	84	105
Nawożenie dolistne preparatem wieloskładnikowym (nazwa, dawka/ha)	Plonvit Z 1,5 l/ha x2; Microvit Mn 0,5kg/ha x2; Siarczan Mg 5 kg/ha x2	ADOB Mikro zboża 2,0 kg/ha Basfoliar 36 Ex 2,0kg/ha	Yara Vita Zboże, 2,0kg/ha
Środki ochrony roślin			
Herbicyd (dawka/ha)	Komplet 560 SC 0,3l/ha Fraxial 50 EC 1l/ha BlueSky 20g/ha	Expert Met 56 WG 0,3l/ha	Desperado 500 SC 2l/ha
Insektycyd (dawka/ha)	Mospilan 20SP 120g/ha	Karate Zeon 0,15kg/ha	Delcaps 050 CS 0,1l/ha
(tylko poziom a ₂)			
Fungicyd - pierwszy zabieg (dawka/ha)	Tern 750 SC 0,4l/ha Protendo 300 EC 0,3l/ha; Amistar 250 EC 0,4l/ha	Soligar 425 EC 1l/ha	Mondatak 450 EC 1l/ha
Fungicyd - drugi zabieg (dawka/ha)	Elatus Era 0,8 l/ha	Elatus Era 1,0l/ha	Aspik 250 EC 1l/ha
Regulator wzrostu (dawka/ha)	ModusStart 05l/ha; Modus 250EC, 0,4l	Moddus 250 EC 0,3 l/ha	Regullo 500 EC 0,3l/ha

Tabela 3

Jęczmień ozimy. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2021

Lp.	Wyszczególnienie	Świebodzin		Śrem Wójtostwo		Nowa Wieś Ujska	
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Stan roślin przed zimą (skala 9 ^o)	9,0		9,0		9,0	
2	Stan roślin po zimie (skala 9 ^o)	7,0		7,1		7,0	
3	Termin kłoszenia (dzień, m-c)	20.05	21.05	17.05	19.05	24.05	25.05
4	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c)	24.06	25.06	22.06	24.06	24.06	26.06
5	Wysokość roślin (cm)	78	73	113	108	95	93
6	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9 ^o)	6,0	8,2	4,5	5,9	6,2	7,0
7	Rdza jęczmienia (skala 9 ^o)	7,9	-	6,8	-	7,2	-
8	Plamistość siatkowa (skala 9 ^o)	8,4	-	8,4	-	7,4	-
9	Masa 1000 ziarn (g)	37,2	39,4	41,1	45,7	45,7	49,7
10	Wilgotność ziarna podczas zbioru (%)	11,6	11,7	10,8	12,1	13,2	12,9
11	Plon ziarna (dt z ha)	73,1	81,7	106,5	128,9	38,5	42,9

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian, a₁ – przeciętny poziom agrotechniki; a₂ – wysoki poziom agrotechniki, Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – oznacza stan najmniej korzystny, „-” – brak danych

Tabela 4

Jęczmień ozimy. Plonowanie odmian w poszczególnych doświadczeniach (% wzorca). Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁				Poziom a ₂			
		Świebodzin	Śrem Wójtostwo	Nowa Wieś Ujska	Średnia	Świebodzin	Śrem Wójtostwo	Nowa Wieś Ujska	Średnia
	<u>Wzorzec, dt z ha</u>	<u>73,1</u>	<u>107,2</u>	<u>39,6</u>	<u>73,3</u>	<u>81,6</u>	<u>129,7</u>	<u>44,4</u>	<u>85,2</u>
1	Jakubus	101	104	92	101	98	110	101	105
2	Mirabelle	106	109	110	109	107	109	111	109
3	KWS Morris	110	106	118	110	109	97	111	103
4	Titus	93	104	107	101	89	108	110	102
5	Zenek	95	104	98	100	96	97	91	96
6	KWS Kosmos	89	87	102	91	92	93	114	97
7	Quadriga	99	95	85	95	99	97	91	97
8	Kaylin	103	100	110	103	104	103	116	105
9	KWS Astaire	100	90	92	94	97	89	92	92
10	KWS Higgins	97	104	105	102	93	106	98	100
11	Zita	101	105	72	98	104	97	74	95
12	Impala	100	96	97	97	102	99	99	100
13	SU Jule	101	108	119	108	103	109	110	107
14	Yukon	108	99	91	101	105	99	85	98
15	KWS Flemming	106	100	106	103	106	99	103	102
16	Melia	108	103	112	107	111	104	118	109
17	SU Lautine	98	85	88	90	101	88	86	92
18	Lautetia	85	100	95	94	84	97	90	92

Wzorzec: średnia z wszystkich badanych odmian

*- odmiana dwurzędowa pastewna,

Tabela 5

Jęczmień ozimy. Plon ziarna odmian. (% wzorca). Lata zbioru: 2021, 2020, 2019

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁					Poziom a ₂				
		2021	2020	2019	2020-2021	2019-2021	2021	2020	2019	2020-2021	2019-2021
<i>Wzorzec, dt z ha</i>		<i>73,3</i>	<i>100,3</i>	<i>82,9</i>	<i>86,8</i>	<i>85,5</i>	<i>85,2</i>	<i>113,4</i>	<i>100</i>	<i>99,3</i>	<i>99,5</i>
1	Jakubus	101	107	106	105	105	105	111	107	108	108
2	Mirabelle	109	103	102	105	104	109	104	102	106	105
3	Titus	101	97	102	99	100	102	100	99	101	100
4	Zenek	100	101	104	101	102	96	96	97	96	96
5	KWS Kosmos	91	98	94	95	95	97	99	100	98	99
6	Quadriga	95	99	102	97	99	97	95	97	96	96
7	Kaylin	103	98	105	100	102	105	99	102	102	102
8	KWS Astaire	94	99	98	97	97	92	102	110	98	102
9	KWS Higgins	102	100	102	101	101	100	104	103	102	103
10	Zita	98	99	97	99	98	95	97	93	96	95
11	Impala	97	97	97	97	97	100	98	97	99	98
12	SU Jule	108	98	102	102	102	107	100	100	103	102
13	Yukon	101	97	103	99	100	98	96	103	97	99
14	KWS Flemming	103	103		103		102	101		101	
15	Melia	107	104		105		109	105		107	
16	SU Lautine	90	101		96		92	95		94	
17	KWS Morris	110					103				
18	Lautetia	94					92				
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9	3	3	3	6	9

Wzorzec: średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 6

Jęczmień ozimy. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe. Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin (cm) odchylenie od wzorca		Wyleganie podczas zbioru (skala 9°) odchylenie od wzorca		Plamistość siatkowa (skala 9°)	Rdza jęczmienia (skala 9°)
		A1	A2	A1	A2		
<u>Wzorzec</u>		<u>100,1</u>	<u>93,6</u>	<u>5,8</u>	<u>6,9</u>		
1	Jakubus	-3,45	-5,33	0,22	1	8	7,17
2	Mirabelle	4,39	2,67	0,22	-0,33	8	8
3	KWS Morris	-0,95	2,67	-0,45	-0,67	7,75	8
4	Titus	9,55	11,33	0,89	0,67	7,75	7,5
5	Zenek	-5,11	-1,67	-0,95	-1,5	7,5	8,17
6	KWS Kosmos	-5,78	-2,33	-0,61	-1,67	7,75	6,67
7	Quadriga	3,05	6,33	-0,11	-0,67	8	7
8	Kaylin	2,05	3,67	-0,11	0,33	8	7,33
9	KWS Astaire	-2,61	-0,83	-0,95	-2,17	7,5	6,5
10	KWS Higgins	-0,11	-1	-0,45	-1,67	8	6,33
11	Zita	-4,78	-7,17	0,72	0,67	8,5	7,33
12	Impala	3,22	3,17	0,39	-0,5	8	7,33
13	SU Jule	0,89	2	0,89	0,83	8	7,5
14	Yukon	4,55	0,17	0,05	-0,83	8,25	6,83
15	KWS Flemming	1,05	0,67	-0,45	-1,33	7,5	8,33
16	Melia	10,39	11,83	-0,11	-0,33	7,75	7
17	SU Lautine	-7,28	-7	0,22	-0,33	8,5	7,33
18	Lautetia	-11,11	-11,5	0,22	0,17	8	6,5
Liczba doświadczeń		3	3	3	3	2	3

Wyniki pochodzą tylko z doświadczeń w których dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Wzorzec: – wszystkie badane odmiany; *- odmiana dwurzędowa pastewna,